

IK WORD GÉK VAN DIE FRANSEN!

We kunnen van Fransen geen Nederlanders maken

De werkwijze van de Fransen is berucht onder Nederlanders. Zelfs zo dat we er een gezegde over hebben: 'iets met de Franse slag doen'. Na meer dan twintig jaar werken met Franse banken durf ik wel te zeggen dat ik mijn portie ook wel heb gehad. Maar ik moet wel zeggen dat — alhoewel er een kern van waarheid in zit — ons vooroordeel niet helemaal terecht is.

Iedere Nederlander die iets gedaan wil krijgen in Frankrijk, van het verkrijgen van een elektriciteitsaansluiting, het openen van een bankrekening tot het vinden van een goede aannemer kan je verhalen vertellen over hoe ze van het kastje naar de muur zijn gestuurd of dat beloftes niet werden nagekomen. En al die constatering kloppen vaak ook. Maar wat ik gemerkt heb is dat wij Nederlanders wel erg weinig reflecteren op ons eigen gedrag en handelen naar de Fransen toe. De stoeve interactie tussen de Fransen en ons Nederlanders zou daar ook zomaar iets mee te maken kunnen hebben.

De werkwijze van de Fransen ... in onze ogen

In de vele jaren dat ik contacten onderhoud met Franse bankmedewerkers heb ik regelmatig vervelende ervaringen opgedaan. Wanneer je probeert iets voor elkaar te krijgen en je merkt dat de andere kant niet doet wat jij graag zou willen, dan wordt het snel moeizaam. En bij veel Nederlanders die met Fransen te maken

hebben zal het wellicht herkenbaar klinken dat soms — ondanks eerdere beloftes en goed contact — je plotseling niets meer hoort. En hoe je ook probeert, het niet meer lukt om contact te krijgen. Of dat het een eeuwigheid duurt voordat er iets gebeurt of voortgang wordt geboekt. En dat het ook zomaar kan gebeuren dat je na drie maanden plotseling hoort dat het alsnog niet mogelijk is wat jij gevraagd had. Terwijl ze aanvankelijk met grote stelligheid hadden gezegd dat het wel ging lukken.

Nederland? Ja, daarboven in Europa ergens ... toch?

Ze zijn er zeker, Franse baasjes die zich nergens iets van aantrekken. Geen zin hebben in moeilijk gedoe en weigeren ook maar een béétje mee te denken. Voor wie Frankrijk in feite nog steeds het centrum van de wereld is. Die absoluut geen zin hebben om zich te verdiepen in andere landen en stug volhouden dat ze het in Frankrijk 'nou eenmaal zo doen'.

Op een gegeven moment kreeg ik zelfs de vraag welke valuta Nederland eigenlijk heeft. Ik realiseerde ik me dat Nederland een land is dat veel Fransen helemaal niet kennen noch waar ze geïnteresseerd in zijn.

Verschillen in cultuur en maatschappij

Volgens het befaamde cultuur-analytische adviesbureau Hofstede Insights — genoemd naar de Nederlandse Psycholoog Geert Hofstede — zijn er tussen Nederland en Frankrijk echt een paar opmerkelijke cultuurverschillen en verschillen in de sociale omgang. Deze verschillen zouden zomaar de verklaring van een heleboel

onderlinge wrijving kunnen zijn. Zo zijn Franse organisaties vaak erg hiërarchisch, veel hiërarchischer dan Nederlandse organisaties. De baas is in Frankrijk ook echt de baas. Beslissingen worden centraal genomen en de beslissingsbevoegdheid van individuele medewerkers is beperkt. De communicatie tussen Fransen onderling is ook veel indirecter, waardoor je goed tussen de regels moet lezen. Verder blijkt dat Fransen veel meer risico-avers zijn dan Nederlanders. Fransen houden zich meer aan plannen en regels en zijn meer gericht op protocollen en procedures. Nederlanders daarentegen, zijn veel pragmatischer en durven eerder af te wijken van de regeltjes.

Cultuur bepaalt ons gedrag

Wij — Fransen en Nederlanders — zijn dus gewoon verschillend. De Franse president zal je niet 's ochtends op zijn fiets naar het Elysée zien rijden met een appeltje in zijn hand en een tas onder de snelbinders. En evenmin gaat Mark Rutte elke dag in een limousine met vlaggetje naar het Binnenhof. Wij lunchen met een boterhammetje en kartonnetje karnemelk. De Fransen lunchen uitgebreid warm met een wijntje erbij. Wij communiceren nogal op directe wijze en zijn snel informeel; Fransen niet. Fransen laten zaken niet

graag op hun beloop en zijn erg op regeltjes en protocol. Nederlanders pakken zaken vaak meer pragmatisch aan en handelen meer impulsief.

Introspectie

Realiseren wij ons Nederlanders wel genoeg dat deze verschillen er zijn?

Bekijken wij niet alles te veel door een oranje Nederlandse bril? Gaan wij wellicht ook — zonder het ons te realiseren — soms op wat Franse teentjes staan? Onze directheid kan namelijk ook als lomp worden opgevat en bruuskere. En misschien moeten wij ophouden ons te gedragen alsof Nederland het gidsland van de wereld is? Soms flappen wij alles er maar uit en onderwijl drammen wij door en gedragen wij ons best arrogant en superieur. Vind je het gek dat Franse dan afhaken? Misschien moeten wij Frankrijk meer leren begrijpen en de verschillen juist omarmen.

Het kan wel

Gelukkig is het niet alleen maar kommer en kwel tussen de Nederlanders en Fransen hoor. Zeker wanneer Fransen merken dat je probeert hun taal te spreken en een klein beetje probeert je aan te passen aan hun sociale gebruiken dan smelten ze onmiddellijk. Kom daar maar eens om bij een Engelsman. En de directheid vinden ze soms ook wel verfrissend en lekker duidelijk. En er zijn ook ontzettend veel Fransen die Nederland wel degelijk kennen en ook in ons geïnteresseerd zijn. En neem nou de *bromance* tussen Macron en Rutte, die laten zien dat het wel degelijk kan! ■

'Wij Nederlanders reflecteren wel erg weinig op ons eigen gedrag en handelen naar de Fransen toe'

Dr. Albertjan Massier is adviseur van Hypotheek & Buitenland, telefoon: +31 (0)20 33 00 139 www.hypotheekenbuitenland.nl